

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2018

Nynäshamns kommun

Richard Vahul
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal
revisor

Sofia Nylund
Certifierad kommunal
revisor

Sophie Karlsson
Martin Gundersen
Charlotta Franklin
Revisionskonsulter

April 2019

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	4
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	4
2.2.	Revisionskriterier	5
3.	Granskningsresultat	6
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	6
3.1.1.	Iakttagelser	6
3.1.2.	Revisionell bedömning	8
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	9
3.2.1.	Iakttagelser	9
3.2.2.	Revisionell bedömning	10
3.3.	Rättvisande räkenskaper	11
3.3.1.	Iakttagelser	11
3.3.2.	Revisionell bedömning	15

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2018. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- *Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?*

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans, och kommunen har inga underskott att återställa sedan tidigare år. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

I likhet med tidigare år anser vi att årsredovisningens utformning med fördel kan utvecklas. Exempelvis vore det önskvärt om nämndernas större avvikelser mot budget redogjordes för i driftsredovisningen. Vidare är vi av uppfattningen att informationsvärdet i nämndernas verksamhetsberättelser skulle öka om redovisningen koncentrerades till mindre löptext och fler tabeller.

- *Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?*

Vi bedömer att årets resultat är inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det finansiella målet för 2018 är inte uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2018 är delvis uppfyllda.

- *Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?*

Vi bedömer, förutom de möjliga effekterna av de förhållanden som beskrivs nedan, att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt är upprättade enligt god redovisningssed.

- Då vi ej erhållit något underlag som verifierar att kommunen har en fordran på Migrationsverket avseende placeringskostnader för åren 2015-2017 om ca 28 mnkr så kan vi heller inte uttala oss om denna post existerar eller ej.

- Då vi ej erhållit underlag som kan verifiera till vilka perioder som kommunens överskott för etableringsersättningen om 20,4 mnkr härrör så kan vi ej bedöma riktigheten i denna skuld. Kommunen saknar antagna principer för hur etableringsersättningen ska hanteras. Bidraget betalas ut under två år, vilket även är den tid som vi anser att bidraget ska resultatföras under. Migrationsverket anger inte någon tid för när bidraget ska användas och följer inte heller inte upp hur bidraget använts. Kommunen kan därmed inte heller bli återbetalningsskyldig. Detsamma gäller de medel som sedan 2016 balanseras avseende utredningskostnader EKB (3,6 mnkr).

Vi har, likt vårt påtalande föregående år, noterat allvarliga brister i styrning, samordning och kontroll av kommunens bokslutsprocess. Vid granskningen av bokslutet har bilagor och specifikationer ej funnits i tillräcklig omfattning och ej varit dokumenterade i enlighet med gällande lagstiftning. Det är otillfredställande att det saknas avstämning och dokumentation av väsentliga balansposter. Vi förutsätter att kommunstyrelsen, som ytterst ansvarig, vidtar åtgärder som säkerställer en tillräcklig planering, styrning, samordning och kontroll av hela bokslutsprocessen, och att ett bokslut som lever upp till lagens krav därmed kan upprättas. Detta dels i syfte att underlätta för revisorerna och dess sakkunniga biträde att fullgöra sitt uppdrag, men även i syfte att kommunstyrelsen erhåller ett väldokumenterat bokslut som underlättar analys och bedömning av måluppfyllelse och säkerställer en god intern kontroll.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och lands-ting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl a till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Nämndernas rapportering till fullmäktige har granskats såsom den presenteras i årsredovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen, d v s den utesluter inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som revisorerna erhöll 2019-03-26. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2019-04-08 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2019-05-14.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas inte samlat väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret. Däremot beskrivs viktiga händelser för ett antal nämnder i verksamhetsberättelserna. Kommentarer kring huruvida väsentliga händelser inträffat efter räkenskapsårets utgång har inte noterats.

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning under avsnitten Framtid i verksamhetsberättelserna den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Koppling till hur detta kommer att påverka kommunens prioriteringar och ekonomi inom olika områden görs till viss del, men kan med fördel utvecklas ytterligare.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas (enligt KRL 4:1 a), det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Sjukfrånvaron uppgår till 7,4 procent, vilket innebär att den har sjunkit något sedan föregående år (7,9 procent). I förvaltningsberättelsen finns även en omfattande beskrivning av väsentliga personalförhållanden, såsom personalförsörjning, chef- och ledarutveckling, arbetsmiljö och hälsa etc. samt ekonomisk redovisning med ett flertal uppgifter i form av tabeller och verbal information. Antalet anställda i kommunen är oförändrat mot föregående år.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas, samt vissa nyckeltal för verksamheten. Det skulle dock vara relevant att visa ytterligare nyckeltal från olika verksamhetsområden.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar i viss utsträckning en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2. Beskrivningen omfattar i huvudsak AB Nynäshamnsbostäder, men vi bedömer att utveckling har skett jämfört med tidigare år. Dock kvarstår vår rekommendation om att förvaltningsberättelsen bör utvecklas ytterligare i detta avseende och även inkludera kommunala entreprenader.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat under avsnittet Finansiell analys, i enlighet med KRL 4.2. Upplysningar om budgetavvikelser för större investeringar lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns i huvudsak.

Årets investeringar uppgår till 124,4 mnkr (108 mnkr). Den största investeringsvolymen finns hos Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsfastigheter, vars investeringsutgifter under året uppgår till 73,3 miljoner kronor.

Pågående investeringar i kommunen från tidigare år uppgår till 181,2 miljoner kronor (209,8 miljoner kronor 2017). Reinvesteringar och planerat underhåll i olika verksamhetslokaler uppgår till 20,4 mnkr. Den största investeringsutgifterna under året redovisas i tabell i årsredovisningen, den största är den nya förskolan Nickstahöjden, Cykelskogen (27,2 mnkr).

I likhet med tidigare år står kommunen inför stora investeringsbehov, främst i renoveringar av verksamhetslokaler och anläggningar. Av årsredovisningen framgår att det finns stora investeringsbehov, främst i renoveringar av verksamhetslokaler och anläggningar och att dessa de kommande åren inte kommer att kunna finansieras utan ökad inlåning..

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen i avsnittet *Nämndernas ekonomiska resultat*. Internredovisningens redovisade resultat för respektive nämnd 2018 i förhållande till budget och bokslut 2017 finns illustrerat i en tabell. Kommunens budgeterade med ett resultat på 25,0 mnkr för 2018, medan utfallet uppgick till ett resultat om 23,4 mnkr. För 2019 budgeteras ett resultat på 15 mnkr.

Nämndernas resultat och avvikelser redovisas i respektive nämnds verksamhetsberättelse. Tabellen överensstämmer med övriga delar i årsredovisningen. Nämnderna visar ett sammantaget underskott mot budget om 9,2 mnkr. Två av kommunens nämnder redovisar underskott; Kultur- och fritidsnämnden samt Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens underskott beror huvudsakligen på ökade fastighetskostnader till följd av resultatförda investeringar, rivningsarbete samt ökade konsultkostnader. Nämndernas underskott kompenseras delvis av Finansförvaltningens positiva avvikelser till följd av fortsatt låga räntekostnader.

Driftredovisningen har utvecklats under året men kan, i likhet med vad som kommenterats de senaste fem åren, utvecklas ytterligare genom att komplettera analysen i avsnittet *Nämndernas ekonomiska resultat* med att redogöra för större avvikelser mot budget.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med RKR. Årets resultat efter balanskravsjustering blir 25,1 mnkr. Därmed tillförs 8,7 miljoner kronor till resultatutjämningsreserv som därmed uppgår till 38,1 miljoner kronor. Uppställningen av balanskravsutredningen överensstämmer inte med kraven i KRL 4:3 och god redovisningssed (se information RKR oktober 2015). I sak instämmer vi dock i att balanskravet uppnås för året. Balanskravsresultatet enligt god redovisningssed uppgår till 23,4 mnkr.

Miljoner kronor	2018	2017
Årets resultat	23,4	12,8
Avgår realisationsvinster	0,0	- 0,1
Avgår VA-verksamheten	1,7	0,0
Årets resultat efter balanskravsjustering	25,1	12,7
Medel till resultatutjämningsreserv	-8,7	0,0
Årets balanskravsresultat	16,4	12,7

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt KRL 4.5 ska förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning. Kapitlet "Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning och utveckling" återfinns under avsnittet Finansiell analys i årsredovisningen.

Här framgår att kommunen har haft en stadig befolkningstillväxt de senaste åren, vilket har medfört ökade skatteintäkter. Under 2018 var befolkningsökningen 0,6 % (1,3 %) Enligt den senaste skatteprognosen (2019-02-15) från SKL kommer kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag öka med 64,6 mkr nästkommande budgetår jämfört med 2018.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans, och kommunen har inga underskott att återställa sedan tidigare år. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

3.2. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har för perioden 2018-2021 antagit totalt nio kommungemensamma mål, uppdelat på de tre målområden ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet. Samtliga kommungemensamma mål beskrivs och utvärderas i årsredovisningen.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2018:

Finansiella mål	Utfall 2018	Måluppfyllelse
Resultatet ska vara minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag (under mandatperioden).	Resultatet var under året 1,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Ej uppfyllt

Av redovisningen framgår att kommunens finansiella mål inte uppfyllts.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2018. Samtliga nämnder har antagit verksamhetsspecifika mål utifrån de nio kommunövergripande målen inom tre målområden. I årsredovisningen presenteras i ett första stycke en sammanfattad bedömning av kommunens måluppfyllelse följt av en utvärdering av de nio övergripande målen. Utvärderingen sker i löpande text samt genom en presentation av utfall för de indikatorer som använts. Bedömningen sker enligt skalan ”uppfyllt, delvis uppfyllt, ej uppfyllt”. Av kommunens nio övergripande mål bedöms åtta vara delvis uppfyllda och ett ej uppfyllt.

De verksamhetsspecifika mål som antagits av respektive nämnd följs inte upp var för sig i årsredovisningen. Däremot görs en sammanfattande bedömning av målen som ett led i att bedöma huruvida respektive nämnd uppfyller de tre målområdena. Uppföljning av nämndernas måluppfyllelse sker i löpande text och är därför svåröverskådlig. Det är i flertalet fall svårt att fastställa vilka verksamhetsspecifika mål som bidragit till den övergripande måluppfyllelsen för ett målområde. I 2017 års granskning rekommenderade vi kommunen att illustrera verksamheternas måluppfyllelse i kommunen för att läsaren på så sätt lättare skulle kunna jämföra resultatet mellan verksamhetsår och mellan nämnder. Rekommendationen kvarstår även för 2018.

Vi noterar att ett fåtal indikatorer saknar uppföljning då statistik inte finns publicerad, dock är antalet indikatorer som inte följs upp färre än föregående år. En del av indikatorerna har endast målvärden såsom ”ska öka” vilket kan försvåra jämförelser och kopplingen mellan vissa delmål och de övergripande målen är inte helt tydlig. För att säkerställa att de delmål som används är relevanta för att bedöma de övergripande målen kan kommunen med fördel se över sin målprocess utifrån SMART-metodiken dvs. endast mäta indikatorer som är av relevans för måluppfyllelsen.

3.2.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att årets resultat inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det finansiella målet för 2018 är inte uppfyllt. Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2018 är delvis uppfyllda.

Vi anser att det finns anledning av se över kommunens målstyrningsprocess. Detta då vissa mål saknar uppföljning och relevansen för vissa delmål i förhållande till de övergripande målen är otydlig.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga kommunens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och budget.

Årets resultat är positivt och uppgår till 23,4 mnkr. Resultatet motsvarar en negativ avvikelse mot budgeterat resultat med 1,6 mnkr.

Kommunens resultaträkning Miljoner kronor	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse mot budget	Utfall 2017
Verksamhetens intäkter	499,0	324,4	174,6	358 376
Verksamhetens kostnader	-1 880,3	-1 701,0	-179,3	-1 708 060
Avskrivningar	-68,8	-60,2	-8,6	-58 445
Nettokostnader	-1 450,2	-1 436,8	-13,4	-1 408 129
Skatteintäkter	1 223,7	1 229,3	-5,6	1 183 252
Generella statsbidrag	250,0	242,3	7,7	241 492
Finansnetto	-0,2	-9,8	9,6	-3,8
Resultat	23,4	25,0	-1,6	12,8

Som framgår av ovanstående tabell så avvikelser verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader väsentligt mot budget. När det gäller verksamhetens intäkter så står drygt 134,6 mnkr av avvikelsen mot budget av jämförelsestörande intäkter kopplade till kommunens exploateringsredovisning och på kostnadssidan uppgår avvikelsen kopplat till exploateringsredovisningen för 143,4 mnkr. Kommunen har under 2018, utifrån påtalande från revisionen tidigare år, anpassat kommunens exploateringsredovisningen till gällande principer. Detta medför bl.a. att exploateringsintäkter och exploateringskostnader ska redovisas brutto vilket nu sker. I ovanstående exploateringskostnader finns en nedskrivning i Nornan om 21,5 mnkr. Totalt har exploateringsverksamheten efter årets avsluta exploateringsprojekt resulterat i en nettoförlust om -9,2 mnkr. I övrigt har driftsintäkter och driftskostnader som tidigare år felaktigt balanserats som (tillgång och skuld i balansräkningen) resultatförts under 2018.

I vår granskning av balansräkningen har ett antal resultatpåverkande poster noterats, se avsnittet nedan.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Vid granskningen av balansräkningen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- Vid tidigare granskningar har vi uppmärksammat att underlag och specifikationer saknats. Vid granskning 2018 har det skett en förbättring avseende specifikationer

men underlag saknas fortfarande i stor utsträckning, vilket försvårat granskningen.

- Kommunen aktiverar eget arbete i investeringsprojekt enligt en beräknad schablontaxa som synes överstiga verkliga kostnader. Enligt vår bedömning ska aktiverade utgifter vara direkt hänförliga till projektet och beräknas på samma sätt som för förvärvade tillgångar. Indirekta kostnader ska hanteras mycket restriktivt. Detta har även förtydligats i RKR R4 Materiella Anläggningstillgångar.
- I granskningen av materiella anläggningstillgångar noteras även en del investeringsutgifter som inte kan anses aktiverbara, bl.a. advokatkostnader, annonsering, fika och vaktmästeri. Beloppen är ej materiella men hanteringen strider mot god redovisningssed.
- De finansiella tillgångar som inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande ska klassificeras som omsättningstillgångar. Kommunen har under de senaste åren sålt värdepapper och därmed kan innehavet inte betraktas som stadigvarande (RKR 20). Vidare kan vi konstatera att det vid granskningstillfället saknades underlag för de finansiella tillgångarna. När kommunen kompletterat med underlag från banken kan vi konstatera att bokfört värde understiger marknadsvärdet och eftersom vi bedömer att de finansiella tillgångarna borde klassificeras som omsättningstillgång så borde även tillgången värderas enligt lägsta värdets princip och skrivas ned. Eventuellt belopp som skulle ha skrivits ned är ej väsentligt.
- Det finns indikationer på att de kortfristiga fordringarna är för högt upptagna. Detta eftersom kommunen har en fordran på Migrationsverket avseende placeringskostnader för åren 2015-2017 (ca 28 mnkr). Vi har inom ramen för granskningen inte erhållit några underlag som verifierar att denna fordran återstår. Därmed kan vi inte heller bedöma eventuell resultateffekt.
- De kortfristiga skulderna är för högt redovisade. Detta eftersom kommunen balanserar överskottet för etableringsersättningen (20,4 mnkr). Kommunen saknar dessutom antagna principer för hur etableringsersättningen ska hanteras. Bidraget betalas ut under två år, vilket även är den tid som vi anser att bidraget ska resultatföras under. Migrationsverket anger inte någon tid för när bidraget ska användas och följer inte heller inte upp hur bidraget använts. Kommunen kan därmed inte heller bli återbetalningsskyldig. Detsamma gäller de medel som sedan 2016 balanseras avseende utredningskostnader EKB (3,6 mnkr).
- Kommunen har tilldelats medel i form av specialdestinerade statsbidrag som saknar extern förpliktelse. Enligt god redovisningssed ska specialdestinerade statsbidrag som saknar extern förpliktelse resultatföras. Bidragen ska resultatföras i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragen storlek. Kommunen har redovisat bidragen som skuld (förutbetalad intäkt). Beloppen är ej materiella men hanteringen strider mot god redovisningssed.

- Den upplupna pensionskostnaden är för högt upptagen med 2,7 mnkr. Detta eftersom kommunen vid uppbokningen inte tagit hänsyn till den del av pensionskostnaden som redan fakturerats under hösten 2018.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd i enlighet med gällande rekommendation. Kassaflödesanalysen omfattar flertalet noter. Det saknas överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen. Exempelvis går det inte att stämma av förändringen av kortfristiga skulder och fordringar mot motsvarande uppgifter i balansräkningen. Kassaflödesanalysens övriga delar går endast att stämma av mot de noter som finns. Noterna är inte i alla delar hänförlig till motsvarande uppgifter i balansräkningen och resultaträkningen. Det finns dessutom mindre differenser mellan noter och kassaflödesanalysen.

För kommunen stämmer likvida medel vid årets slut överens med balansräkningen, för koncernen finns en differens om 684 tkr.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed. Vi bedömer att KRL:s krav i 8.2 samt RKR rekommendation 8.2 har följts avseende den sammanställda redovisningens räkenskaper. Årsredovisningen ger en helhetsbild av den ekonomiska ställningen och åtaganden för den kommunala verksamhet som bedrivs i egen regi eller i bolag.

I granskningen har vi noterat:

- Att kommunen inte hanterat de obeskattade reserverna på korrekt vis. En del ska bokföras som eget kapital och en del som kortfristigt skuld avseende skatt. Hela posten är bokförd som en avsättning. Beloppet är ej väsentligt och påverkar inte balansomslutningen utan endast fördelningen på olika årsredovisningsrader. Felet påverkar ej vårt uttalande om rättvisande räkenskaper.
- Att utgående balans i kassaflödesanalysen inte fullt ut överensstämmer med motsvarande post (kassa/bank) enligt balansräkningen. Beloppet är ej väsentligt och påverkar ej vårt uttalande om rättvisande räkenskaper.
- Vi har för en av de inrapporterade enheterna noterat mindre klassificeringsdifferensen mellan inrapporterade resultat- och balansräkningar och den sammanställda redovisningen. Beloppen är ej väsentligt och påverkar ej vårt uttalande om rättvisande räkenskaper.
- Vi har för två av de inrapporterade enheterna noterat mindre differenser mellan inrapporterade resultat- och balansräkningar och den sammanställande redovisningen. Beloppen är ej väsentligt och påverkar ej vårt uttalande om rättvisande räkenskaper.

- Vi noterar även att avskrivningstiden för upplösningen av goodwillen är för lång. Enligt RKR 8.2 får avskrivningstiden max uppgå till fem år. Felet påverkar ej vårt uttalande om rättvisande räkenskaper.

Förvärvsmetoden med proportionell konsolidering har använts vid upprättandet av den sammanställda redovisningen. Den sammanställda redovisningen omfattar alla kommunens helägda och delägda bolag där kommunen har ett betydande inflytande.

Vi bedömer att kommunen inte till fullo uppfyller rekommendation RKR 8.1 samt 8.2 avseende gemensam förvaltningsberättelse. Vi anser att kommunen kan utveckla informationen om (tagna från RKR:s rekommendation 8.2):

- Viktiga förhållanden för bedömning av ekonomin, som inte redovisas i balans- eller resultaträkningen.
- Händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
- Den samlade verksamhetens förväntade utveckling.

Andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den samlade kommunala verksamheten

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar inte tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör inte för tillämplade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

Följande väsentliga avvikelser har noterats:

- Upplysningar har inte lämnats i årsredovisningen om särskild avtalspension och visstidspensioner i enlighet med RKR 2.2.
- Upplysningar har inte fullt ut lämnats om pensionsmedel och förpliktelser i enlighet med RKR 7.1
- Upplysningar har inte fullt ut lämnats om avsättningar och ansvarsförbindelser i enlighet med RKR 10.2
- Upplysningar har inte fullt ut lämnats om materiella/immateriella anläggningstillgångar i enlighet med RKR 11.4 och RKR 12.1.
- Upplysningar har inte fullt ut lämnats om redovisning av lånekostnader i enlighet med RKR 15.1
- Upplysningar har inte fullt ut lämnats om värdering av och upplysningar om pensionsförbindelser i enlighet med RKR 17.
- Upplysningar har inte lämnats om intäkter från avgifter, bidrag och försäljning i enlighet med RKR 18.1.
- Upplysningar har inte lämnats om nedskrivningar i enlighet med RKR 19.

- Upplysningar har inte fullt ut lämnats om redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder i enlighet med RKR 20.

3.3.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer, förutom de möjliga effekterna av de förhållanden som beskrivs nedan, att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt är upprättade enligt god redovisnings-sed.

- Då vi ej erhållit något underlag som verifierar att kommunen har en fordran på Migrationsverket avseende placeringskostnader för åren 2015-2017 om ca 28 mnkr så kan vi heller inte uttala oss om denna post existerar eller ej.
- Då vi ej erhållit underlag som kan verifiera vilka perioder som kommunens överskott för etableringsersättningen om 20,4 mnkr härrör så kan vi ej bedöma riktigheten i denna skuld. Kommunen saknar antagna principer för hur etableringsersättningen ska hanteras. Bidraget betalas ut under två år, vilket även är den tid som vi anser att bidraget ska resultatföras under. Migrationsverket anger inte någon tid för när bidraget ska användas och följer inte heller inte upp hur bidraget använts. Kommunen kan därmed inte heller bli återbetalningsskyldig. Detsamma gäller de medel som sedan 2016 balanseras avseende utredningskostnader EKB (3,6 mnkr).

Vi har, likt vårt påtalande föregående år, noterat allvarliga brister i styrning, samordning och kontroll av kommunens bokslutsprocess. Vid granskningen av bokslutet har bilagor och specifikationer ej funnits i tillräcklig omfattning och ej varit dokumenterade i enlighet med gällande lagstiftning. Det är otillfredställande att det saknas avstämning och dokumentation av väsentliga balansposter. Vi förutsätter att kommunstyrelsen, som ytterst ansvarig, vidtar åtgärder som säkerställer en tillräcklig planering, styrning, samordning och kontroll av hela bokslutsprocessen, och att ett bokslut som lever upp till lagens krav därmed kan upprättas. Detta dels i syfte att underlätta för revisorerna och dess sakkunniga biträde att fullgöra sitt uppdrag, men även i syfte att kommunstyrelsen erhåller ett väldokumenterat bokslut som underlättar analys och bedömning av måluppfyllelse och säkerställer en god intern kontroll.

2019-04-09

Anders Hagg
Uppdragsledare

Richard Vahul
Projektledare